

หลักสูตรการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ

หลักสูตร วิชา การนวดฝ่าเท้าเพื่อสุขภาพ
กลุ่มอาชีพพาณิชยกรรมและการบริการ
จำนวน 35 ชั่วโมง

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอเมืองหนองคาย
สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดหนองคาย
กระทรวงศึกษาธิการ

หนังสือรับรองหลักสูตร

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอเมืองหนองคาย ได้พัฒนาปรับปรุงและรวบรวมหลักสูตร วิชา การนวดฝ่าเท้าเพื่อสุขภาพ จำนวน 35 ชั่วโมง เป็นกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะความรู้ และเทคนิค วิธีการ ซึ่งเป็นหลักสูตรที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของชุมชนและการตลาด สามารถพัฒนาเป็นอาชีพได้

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอเมืองหนองคาย ขอขอบคุณทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาหลักสูตรในครั้งนี้ ซึ่งเป็นหลักสูตรที่ผ่านการเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาและอนุมัติโดยผู้บริหารสถานศึกษา สามารถนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาชีฟต่อไป

ลงชื่อ.....ผู้เสนอหลักสูตร
(นางสาวปนัดดา อุณหรมมี)
ครู กศน.ตำบล

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติหลักสูตร
(นางสาวธรรปนา อินทร์มา)

ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอเมืองหนองคาย

ลงชื่อ.....ผู้เห็นชอบหลักสูตร
(นายเจริญ สอนคำหาญ)
ประธานกรรมการสถานศึกษา

หลักสูตร วิชา การนวดฝ่าเท้าเพื่อสุขภาพ
กลุ่ม อาชีพพาณิชย์กรรมและการบริการ
จำนวน 35 ชั่วโมง

ความเป็นมา

การนวดเท้าเป็นศิลปะการนวดแบบจีนเพื่อป้องกัน และรักษาโรค มีมานานกว่า 3000 ปี โดยเชื่อว่า อวัยวะต่าง ๆ ในร่างกายมีส่วนของปลายประสาทกระจายไปติดต่อกับอวัยวะอื่น ๆ ทั้งร่างกายรวมทั้งฝ่าเท้าด้วย เพราะฉะนั้นเมื่อกดและนวดที่ฝ่าเท้าจึงเป็นการกระตุ้นและปรับระดับการทำงานของอวัยวะทั่วร่างกาย การนวดของวัดโพธิ์จะเริ่มต้นนวดที่เท้าอย่างละเอียดก่อน เพื่อปรับธาตุลมให้พัดขึ้นส่วนบนของร่างกาย และเป็นการปรับสมดุลแบบฉบับของธาตุทั้งสี่ในร่างกายก่อน เมื่อธาตุสมดุลแล้วจึงมาเน้นรักษาอาการ ซึ่งมีส่วนคล้ายกับการนวดเท้ามาก ต่างกันที่วิธีนวด และเครื่องมือขนาดเท่านั้น โดยการนวดวัดโพธิ์ใช้เฉพาะนิ้วมือและอาจใช้ศอกกดที่จุดบาทาทิบบ แต่การนวดเท้าใช้ครีมหรือน้ำมันหล่อลื่น และมีการใช้ไม้บรรทัดร่วมด้วย ซึ่งมีผลส่งเสริมสุขภาพคล้ายกัน

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอเมืองหนองคาย จึงได้ดำเนินการจัดทำหลักสูตร การนวดฝ่าเท้าเพื่อสุขภาพขึ้น เพื่อให้ประชาชนที่สนใจได้นำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพ เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้ำ อีกทั้งเน้นให้ผู้เรียนได้มีความรู้เรื่องการประกอบอาชีพและการจัดการอาชีพอย่างมีคุณธรรมจริยธรรม

หลักการของหลักสูตร

1. เป็นหลักสูตรเพื่อส่งเสริมอาชีพและพัฒนาอาชีพที่สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง
2. เป็นหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริงมุ่งให้ผู้เรียนประกอบอาชีพได้จริงหลังจบหลักสูตร
3. เป็นหลักสูตรที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระ เวลา และการจัดการเรียนรู้

จุดหมาย

เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะดังนี้

1. สามารถตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพได้สอดคล้องกับศักยภาพตนเองชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อมได้
2. มีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะการประกอบอาชีพนวดฝ่าเท้าเพื่อสุขภาพ
4. มีความรู้ความเข้าใจและทักษะการบริหารจัดการในอาชีพนวดฝ่าเท้าเพื่อสุขภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ
5. มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้อื่น และสังคม
6. สามารถจัดทำโครงการประกอบอาชีพและนำสู่การปฏิบัติจริงได้

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายคือ ประชาชนกลุ่มเป้าหมายนอกระบบโรงเรียน

1. ผู้ที่ไม่มีอาชีพ
2. ผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ
3. ผู้ที่ต้องการเปลี่ยนอาชีพ
4. ผู้มีพื้นฐานความรู้การนวดเพื่อสุขภาพ

ระยะเวลา

จำนวน 35 ชั่วโมง

ทฤษฎี จำนวน 25 ชั่วโมง

ปฏิบัติ จำนวน 10 ชั่วโมง

สื่อการเรียนรู้

1. เอกสารประกอบการเรียนรู้เรื่องความรู้เบื้องต้น การนวดฝ่าเท้าเพื่อสุขภาพ
2. แผนภาพแสดงสรีระร่างกายของมนุษย์ประกอบการบรรยาย
3. เนื้อหาวิชาการนวดฝ่าเท้าเพื่อสุขภาพ
4. ใบความรู้เรื่องการนวดฝ่าเท้าเพื่อสุขภาพ
5. อุปกรณ์ประกอบการฝึกทักษะอาชีพ

การวัดและประเมินผล

1. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
2. การประเมินผลระหว่างเรียนจากการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพเพียงพอ ตามที่กำหนด
ความสำเร็จของการปฏิบัติ

การจบหลักสูตร

1. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60
3. มีผลงานผ่านการประเมินทดสอบที่มีคุณภาพตามหลักเกณฑ์

เอกสารหลักฐานการศึกษา

1. หลักฐานการประเมินผล
2. วุฒิบัตรออกโดยศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ / เขต
3. ทะเบียนคุมวุฒิบัตร

การเทียบโอน

-

โครงสร้างหลักสูตรศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน การศึกษาแบบชั้นเรียนวิชาชีพ
หลักสูตร 35 ชั่วโมง วิชาการนวดฝ่าเท้าเพื่อสุขภาพ

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1. ช่องทางประกอบอาชีพการนวดฝ่าเท้าเพื่อสุขภาพ	1. ผู้เรียนบอกความสำคัญในการประกอบอาชีพการนวดฝ่าเท้าเพื่อสุขภาพ 2. ผู้เรียนมีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการนวดฝ่าเท้าเพื่อสุขภาพ 3. ผู้เรียนสามารถบอกขั้นตอนการนวดฝ่าเท้าเพื่อสุขภาพ	1. ความสำคัญในการประกอบอาชีพการนวดฝ่าเท้าเพื่อสุขภาพ 2. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการนวดฝ่าเท้าเพื่อสุขภาพ 3. ขั้นตอนการนวดฝ่าเท้าเพื่อสุขภาพ	- วิทยากรบรรยาย - เอกสาร - อุปกรณ์ - สื่อการเรียนรู้ สื่อสิ่งพิมพ์ ได้แก่ ตำรานวดแผนโบราณ หนังสือนวดแผนไทย ฯลฯ - สื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้แก่ เว็บไซต์เกี่ยวกับนวดแผนไทย	5	3
2. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการนวดฝ่าเท้าเพื่อสุขภาพ	1. ผู้เรียนสามารถบอกถึงประวัติและความสำคัญของการนวดฝ่าเท้าได้ถูกต้อง 2. ผู้เรียนสามารถอธิบายความหมายและผลจากการนวดฝ่าเท้าเพื่อสุขภาพ และบอกจุดอวัยวะที่เกี่ยวข้องกับร่างกายได้	1. ประวัติและความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการนวดฝ่าเท้าเพื่อสุขภาพ 2. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการนวดฝ่าเท้าเพื่อสุขภาพ	- วิทยากรบรรยาย - แลกเปลี่ยนเรียนรู้ - สาธิต - ปฏิบัติจริง	5	3
3. การนวดฝ่าเท้าเพื่อสุขภาพ	1. ผู้เรียนสามารถบอกตำแหน่งเขตสะท้อนของอวัยวะต่างๆ ได้ 2. ผู้เรียนสามารถปฏิบัติตามขั้นตอนการนวดเพื่อสุขภาพได้ 3. ผู้เรียนสามารถนวดตามวิธีการนวดฝ่าเท้าเพื่อสุขภาพได้ถูกต้อง 4. ผู้เรียนสามารถจัดเตรียมความพร้อมของผู้ให้บริการและรับบริการได้	1. ประวัติและความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการนวดฝ่าเท้าเพื่อสุขภาพ 2. ความรู้เบื้องต้นและกายวิภาคศาสตร์เกี่ยวกับการนวดฝ่าเท้าเพื่อสุขภาพ	- วิทยากรบรรยาย - แลกเปลี่ยนเรียนรู้ - สาธิต - ปฏิบัติจริง	10	4
4. สรุปอภิปราย	1. สรุป อภิปราย 2. ประเมินความรู้ความเข้าใจ 3. ซักถาม ตอบข้อสงสัย	-	- แลกเปลี่ยนเรียนรู้	5	-

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นางสาวฐปนา อินทร์มา	ผู้อำนวยการ สกร.อำเภอเมืองหนองคาย
นางปวีศา โยชน์สุวรรณ	บรรณารักษ์ชำนาญการพิเศษ
นายสมาน มงคลนำ	ครูชำนาญการ
นางพัฒน์นรี พานแก้วชูวงษ์	ครูผู้ช่วย
นางสายพิณ ไกยราช	ครู อาสา ฯ
นางวรัทยา เหมะจุลิน	ครู อาสา ฯ
นางสุทธิดา มงคลนำ	ครู อาสา ฯ

ผู้รวบรวมข้อมูล

นายกันดา ภูเวียงแก้ว	ครูผู้สอนคนพิการ
----------------------	------------------

จัดพิมพ์

นางสาวปนัดดา อุ้นพรมมี	ครู กศน.ตำบลบ้านเตี๋
นายรุ่งชัย ศรีอัคราช	ครู กศน.ตำบลบ้านเตี๋